

คู่มือการปฏิบัติงาน การให้ความเห็นทางกฎหมาย

จัดทำโดย

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ กองกฎหมาย

เมษายน ๒๕๖๗

๑. ขอบเขตของงาน

การให้ความเห็นทางกฎหมาย เป็นภารกิจหนึ่งของกลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ กองกฎหมาย โดยเป็นการให้ความเห็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการปฏิบัติงานของผู้ขอหารือ อันเป็นงานให้บริการแก่ผู้ขอหารือทั้งภายในสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และภายนอกสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสามารถแบ่งลักษณะของการให้ความเห็นทางกฎหมายได้ดังนี้

(๑) การตีความกฎหมายในความรับผิดชอบ การให้ความเห็นทางกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตัวอย่างเช่น ความในมาตรา ... แห่งพระราชบัญญัติ ... (ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) ที่กำหนดว่า ... มีความหมายอย่างไร หรือมีขอบเขตการบังคับใช้เพียงใด การดำเนินการ ... เช่นนี้ เข้าข่ายตามมาตรา ... แห่งพระราชบัญญัติ ... (ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) หรือไม่ อย่างไร พระราชบัญญัติ ... (ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่กรณี ... หรือไม่ อย่างไร เป็นต้น

(๒) การให้ความเห็นทางกฎหมายทั่วไป การให้ความเห็นทางกฎหมายที่มีใช้การตีความกฎหมายในความรับผิดชอบเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกฎหมายหรือระเบียบทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ขอหารือ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตัวอย่างเช่น ผู้ขอหารือประสงค์จะดำเนินการ ... สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมายหรือระเบียบใดหรือไม่ อย่างไร ผู้ขอหารือได้ดำเนินการ ... จึงขอให้พิจารณาให้ความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือส่วนอื่นที่เห็นสมควร ผู้ขอหารือแจ้งว่ามีกรณี ... เกิดขึ้น จึงขอหารือว่า จะสามารถดำเนินการต่อไปได้ตามกฎหมายหรือระเบียบใดหรือไม่ เป็นต้น ทั้งนี้ การให้ความเห็นทางกฎหมายในลักษณะนี้ในบางกรณีอาจต้องดำเนินการขอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบการให้ความเห็นด้วย

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้ความเห็นทางกฎหมาย

๑. กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ และประโยชน์ของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด พ.ศ. ๒๕๔๖ (ดำเนินการร่วมกับกองการสื่อสารโทรคมนาคม ตามข้อ ๘/๑ (๗) ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕) พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติสิทธิ พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานขององค์การความร่วมมือด้านอวกาศแห่งเอเชียแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติ

คุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานใหญ่ของสหภาพไประชนีย์แห่งเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๖

๓. กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจและภารกิจตามกฎหมายของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เช่น พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้น

๔. กฎหมายอื่นที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้น

๒. ขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน

การให้ความเห็นทางกฎหมายมีขั้นตอนเริ่มจากเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับเรื่องจากผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ หรือจากผู้อำนวยการกองกฎหมายโดยตรงแล้วแต่กรณี ผู้ปฏิบัติงานจะตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารและหลักฐาน ตลอดจนข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เมื่อเห็นว่าครบถ้วนเพียงพอที่จะพิจารณาให้ความเห็นแล้ว จึงดำเนินการจัดทำความเห็นเสนอต่อผู้อำนวยการกองกฎหมาย ผ่านผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ เมื่อผู้อำนวยการกองกฎหมายพิจารณาเห็นชอบแล้ว จึงลงนามในหนังสือเสนอต่อปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพิจารณาลงนามในหนังสือถึงหน่วยงานที่ขอหารือหรือที่ขอความเห็น หรือเพื่อพิจารณาลงนามในหนังสือเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อพิจารณาลงนามในหนังสือถึงหน่วยงานที่ขอหารือหรือที่ขอความเห็น หรือลงนามในหนังสือถึงหน่วยงานที่ขอหารือหรือที่ขอความเห็นโดยตรงแล้วแต่กรณี โดยมีระยะเวลาการปฏิบัติงานตามข้อตกลงการปฏิบัติราชการ คือ ภายใน ๑๐ วันทำการ (นับแต่วันที่ ได้รับข้อมูลครบถ้วน) หากเป็นกรณีที่ต้องมีการขอความเห็นหรือข้อมูลจากหน่วยงานอื่นก็จะทำให้ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากขึ้น สำหรับกรณีจำเป็นเร่งด่วนจะดำเนินการในทันทีเพื่อให้ทันภายในกำหนดเวลาของเรื่องนั้น โดยมีรายละเอียดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน ดังนี้

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาการปฏิบัติงาน (นับแต่วันที่ได้รับข้อมูลครบถ้วน)		ผู้รับผิดชอบ
	ช้าที่สุด	เร็วที่สุด	
ตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารและหลักฐาน ตลอดจนข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๖ วันทำการ	๔ วันทำการ	ผู้ปฏิบัติงาน
จัดทำความเห็นเสนอต่อผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ	๓ วันทำการ	๒ วันทำการ	ผู้ปฏิบัติงาน
พิจารณาตรวจสอบการจัดทำความเห็นของผู้ปฏิบัติงาน และเสนอต่อผู้อำนวยการกองกฎหมาย	๒ วันทำการ	๑ วันทำการ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ
พิจารณาตรวจสอบการจัดทำความเห็นที่เสนอ	๑ วันทำการ	๑ วันทำการ	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
ผู้อำนวยการกองกฎหมายลงนามในหนังสือถึงผู้เกี่ยวข้อง	รวมทั้งหมด ภายใน ๑๒ วันทำการ	รวมทั้งหมด ไม่เกิน ๘ วันทำการ	ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

๓. กระบวนการปฏิบัติงาน (Flow Chart)

